

Kako pravnici u gospodarstvu mogu biti efikasniji ako ih u njihovoj kompaniji ignoriraju „decision maker-i“? Nedavno je LexisNexis Martindale-Hubbell na forumu „Savjetnik za savjetnike“ (S2S) iznio prijedlog kako najbolje da ih se čuje na višim razinama.

Pravni savjetnici u namjeri da zaživi njihova strategija promocije struke traže nastavak potpore svojih Uprava. Uz mali broj pravnih savjetnika koji rade u tim kompanijama nije uvijek lako izgraditi položaj. Posljednji S2S skup u Londonu raspravljao je kako savjetnici mogu unaprijediti svoj status u kompaniji i što da urade ako njihov prijedlog ne prolazi.

Kako kriza može biti korisna?

Možda će zvučati cinično, nekolicina govornika tvrdi da je kompanija u krizi možda najbolji put za pravnog savjetnika da dokaže svoju vrijednost u tvrtci. U krizi često savjetnik postaje osoba koji regulira odnosno odlučuje da li će kompanija, odnosno „image“ kompanije preživjeti ili ona potonuti. Čak i kad je kriza izvan pravnikove nadležnosti, samo održavanje ažurne liste vanjskih pravnih savjetnika kojima se Uprava može obratiti je jedinstvena vještina koju ne može ponuditi niti jedan drugi odjel. Ako je kriza nastala zbog regularnog istraživanja i mogućeg pravnog prijekršaja, događaj stavlja pravniku pred mogućnost da pozitivno utječe na pravilno pravno vođenje kompanije za budućnost.

Tim je izazovom bio suočen jedan od učesnika S2S, pravni savjetnik, koji je radio na podizanju ugleda kompanije, pogođene ozbiljnim financijskim skandalom. Ironično, savjetnik je štiteći vrijednost dionica kompanije, pomogao Upravi da odstupi.

Taj je proces trajao nekoliko mjeseci i kako kažu u kompaniji i trebao se dogoditi. Članovi uprave su bili ozbiljno zabrinuti oko svoje odgovornosti i oko pitanja pokrića osiguranjem. Na sreću kriza je dramatično ispravila ugled kompanije pravnim putem što se do sada smatralo slabošću i neefikasnošću. "Nova-dolazeća Uprava uvela je svjetska pravila poštivanja korporativne kulture i uvela poziciju pravnog savjetnika koji odgovara direktno Upravi, naveo je pravni savjetnik, sudionik S2S foruma.

U svakom slučaju, pravni savjetnici ne trebaju čekati krizu kompanije da bi dokazali koliko vrijede svojim Upravama. U nekim situacijama vezanim na rizik ugleda, savjetnik može pokazati svoju vrijednost i kada je rizik, u stvarnosti, pravno trivijalan. Na forumu jedan je vježbenik koji radi u odvjetničkom uredu i istovremeno je pravni savjetnik kompanije, iznio da dobio nalog podnijeti tužbu protiv novina koje su izdale neprovjerene optužbe u odnosu na zaposlenike kompanije. U drugom slučaju, savjetnik je bio u mogućnosti blokirati neprijateljske novinske priče u vezi nagrade starijeg direktora kompanije. Ta je stvar došla i do direktora kompanije i naravno, kako se radilo o njemu lično, bio je vrlo zahvalan.

Pa tako pravni savjetnici kažu: "Dokazivanje svoje vrijednosti je korištenje prilika koje Vam se ukažu."

Dan po dan do vjerodostojnosti

Za one savjetnike koji imaju sreće da su u Upravi izgradnja vjerodostojnosti je normalna, relativno jednostavna. Uvjerljiva osobnost, pravno-tehničkih sposobnosti s mogućnošću davanja točnog i komercijalno izričitog savjeta je obično najlakši put za promociju pravnih savjetnika.

Neki govornici iz azijsko-pacifičke jurisdikcije opominju da su Uprave u pojedinim zemljama vrlo različite, kao u Anglo-Saxonskim zemljama na sastancima Uprave nema problema s izražavanjem nesuglasica, dok u drugim zemljama Uprave nije uvijek tako. Zapadni pravni savjetnici koji zauzmu nove pozicije u upravnim odborima, u nepoznatom pravnom okruženju, trebaju stoga trening kulturnog prilagođavanja. "U Koreji odluke se nikada ne donose na sastancima Uprave, oni uvijek odlučuju prije ili poslije sastanaka" kaže zastupnik koji zastupa azijsko-pacifičke tvrtke. Također, nikada se ne smijete ne složiti s nekim u korejskoj Upravi, makar koliku glupost mislite da je rekao.

Drugi zastupnik kaže "U japanskoj kompaniji sastanak Uprave je ceremonija da se zaključi ono što je dogovoreno". Japanski direktori ne vole biti iznenađeni na svojim sastancima. Većina savjetnika nisu i članovi svojih kompanija, pa ako istovremeno nisu i tajnici kompanije, ne garantira im se normalan kontakt s direktorima. Na mnogim sastancima Uprave, koji se inače održavaju nekoliko puta godišnje, pravni savjetnici imaju malu mogućnost uživo impresionirati direktore. Proces izgradnje vjerodostojnosti pred Upravom je vrlo važan i često se odvija i izvan sjednica Uprave.

Nekolicina govornika je izjavilo kako savjetnik treba graditi vjerodostojnost pred Upravom i usprkos svim problemima. Za primjer, savjetuju da pravna služba mora podnositi izvještaj Upravi, davati izvještaje o svakodnevnim aktivnosti iako to nije traženo od njih.

Međutim drugi su izrazili sumnju da je podnošenje izvještaja Upravi dovoljno za podizanje ratinga pravnim savjetnicima.

Jedan pravni savjetnik iz Engleske navodi "Kao član uprave, mogu reći da primamo mnogo informacija o izvještajima odjela. Ali ako zastupnik zapravo nije prisutan na sastanku nema mogućnosti da zna kako je izvještaj primljen. "

Alternativno je jedan zastupnik predložio da bi ostali savjetnici trebali volontirati u tekućim projektima, koji možda nemaju specifičnu pravnu problematiku, ali su put da se steknu osobni kontakti. "Ja sam volontirao u projektu koji bi inače bio dat financijskom direktoru ."

Sastanci sa novim i potencijalnim čl. uprave su predloženi kao put rasta ugleda struke. Sastanci bi trebali objasniti stvaran pravni rizik kojemu su direktori izloženi. Još jedan praktičan razlog za pravnog savjetnika je da se struktura uprave mjenja. Članovi uprave dolaze i odlaze i to ne uvijek u prijateljskim okolnostima. Za pravnik u gospodarstvu važna je dobra veza sa čl. uprave, to mora biti kontinuirani postupak, a ne aktivnost koja se može otkazati.

Razrađujući tu temu, nekoliko je govornika navelo kako je njihova zaposleničko dioničarska struktura kompleksna i kako to utječe na Upravu. Neki rade u multinacionalnim tvrtkama koje imaju subsidiaries ili joint venture u drugim zemljama. Svaka ta kompanija dolazi s vlastitim pravnim rizikom kako za kompaniju tako i za lokalnu Upravu. "U mojoj tvrtci važne odluke su dovedene na drugačiji nivo nego u drugim zemljama" kaže savjetnik multinacionalne kompanije. "Ja mogu savjetovati svoju lokalnu upravu kako da postupe ali ne mogu garantirati da će savjet biti prihvaćen na nivou multinacionalke."

Kada veze puknu

Nesretna je istina da znanje i iskustvo u normalnim okolnostima ne garantira uvijek priznanje i poštovanje savjetniku. To je točno i za ulogu glavnog pravnog savjetnika. U nekim tvrtkama savjetnik može biti upravi vjeran strategijski pomoćnik. U drugoj ga se može tretirati kao veličanstvenog referenta, kojega se može i ignorirati.

Mnogi će savjetnici biti upoznati i sa problemima angažmana odvjetničkih kuća. Lokalni menadžeri će radije kupiti pravni savjet izvana, nego da angažiraju savjetnike iz kompanije. Nažalost ti postupci nisu ograničeni na niže razine menadžera. To se može i slučaj kad se menadžment želi zaštititi, pa se često takvo ponašanje može uočiti i kod članova uprave.

Jedan se govornik sjeća slučaja u svojoj kao i u drugim kompanijama kad su se angažirale odvjetničke kuće. Za njega je jedna od ključnih uloga korporativnih pravnika da savjetuje upravu kako da se ponaša za slučaj pravnih problema, a da se pri tome kompanija štiti što je moguće više. U nekim se situacijama traži najbolja praksa koja je viši etički standard nego zakonito ponašanje. Kada zastupnik sumnja da njegov poslodavac nije saslušao savjet jedan od puteva zaštite je i ugovor o zaposlenju.

Za primjer, jedan prani savjetnik kaže da je na prijašnjem položaju imao ugovor koji mu je dozvoljavao i savjetovanje sa vanjskim zastupnicima. Ta odredba treba spriječiti ostale zaposlenike kompanije da angažiraju vanjske usluge, bez izričitog odobrenja savjetnika. Slično još jedan savjetnik ima ugovornu odredbu koja ga osigurava na način: "Za slučaj da moja tvrtka ne slijedi moje upute mogu im dati rok od 30 dana da primjene moju odluku, a za slučaj da to ne ispoštuju, imam pravo na raskid ugovora uz isplatu 2 godišnje plaće."

U nekim situacijama Uprava može tretirati svog glavnog savjetnika na neprihvatljivi način. Jedan je sugovornik ispričao je jedinstvenu zgodu o savjetniku koji je doživio blago iznenađenje na sastanku Uprave kad mu je rečeno da je "poslije pauze isključen sa sastanka"

Nevjerojatno glavni je savjetnik ostao na istoj poziciji još godinu i možda malo više poslije tog događaja ...

Ako se to kojim slučajem ikada dogodi Vama moj savjet je nemojte hodati trčite i ne osvrćite se u natrag...